

Elevi cu dizabilități intelectuale

Comportamentul adaptativ

Comportamentul adaptativ

Tipuri de recomandări la nivel de clasă (accent pe metodele instructive)

- Dați elevilor instrucțiuni directe și fiți un sprijin pentru mediul lor** cu suporturi (ajutoare) și rutine simplificate (Grossi & Heward, 1998). De exemplu, asigurați-vă că le furnizați suporturi vizuale pentru a le reaminti că este timpul să se spele pe mâini.
- Creați un plan de sprijinire a comportamentului.** Un exemplu poate fi accesat aici: http://www.pbsc.info/sab/PDFs/m3_u6_manual.pdf
- Folosiți un pictorial pentru activitățile de instruire proprie a elevului** (Mithaug & Mithaug, 2003). Elevii vor învăța să-și îndeplinească sarcinile de școală folosind o planificare grafică bazată pe imagini, pentru a se organiza. Elevii vor planifica, definitiva și evalua propria muncă prin încercuirea imaginilor în conformitate cu următoarele categorii : (a) Materii la care lucrez, (b) Ce voi face și (c) Ce am făcut. Puteți folosi această strategie pentru a le predă și a-i învăța abilitățile de management personal.
- Promovați autodeterminarea folosind Modelul de instruire pentru învățare autodeterminată/Self-Determined Learning Model of Instruction (SDLMI)** (Champers, 2007). Modelul pregătește elevii pentru învățarea autoreglată în trei unități: (a) stabilirea scopului, (b) generarea acțiunii și (c) ajustarea planului/scopului (Wehmeyer, Palmer, Agran, Mithaug, & Martin, 2000). Elevii sunt învățați să rezolve problemele folosind patru pași: (a) identificarea problemei, (b) identificarea soluțiilor posibile, (c) identificarea barierelor posibile și (d) identificarea consecințelor fiecărei soluții.
- Promovați autodeterminarea prin implicarea elevilor în planificarea și luarea deciziilor educaționale.** Aceste activități au o paletă foarte largă, de la a-i învăța pe elevi să facă prezentări, cum ar fi Microsoft PowerPoint, pentru a prezenta informații despre ei, în cadrul unei întâlniri de planificare educațională individuală (PEI), până la implementarea unor eforturi curriculare mai sistematice care promovează autodeterminarea prin învățarea elevilor să dobândească abilități pentru a-și gestiona întâlnirile PEI (a se vedea Wehmeyer et al., 2007, pentru o discuție despre astfel de eforturi programatice).
- Folosiți simulări și alte suporturi vizuale pentru a-i învăța pe elevi abilitățile necesare vieții cotidiene.** De exemplu, puteți folosi tableta elevului pentru a-l învăța despre îmbrăcat, mersul la magazinul alimentar și alte sarcini zilnice.

Tipuri de recomandări la nivel de școală (accent pe metodele instructive)

Disponerea clasei / Aranjarea

1. **Informați profesorii în cadrul unor întâlniri ale staff-ului despre importanța înregistrării progreselor pe care le fac elevii;** de exemplu, ei pot ține evidența progresului făcut de elevi care au dificultăți de adaptare a comportamentului; intervențiile pot fi concepute luându-se în considerare nevoile elevilor.
2. **Faceți eforturi să aranjați săptămânal sau la două săptămâni întâlniri între părinți și staff** pentru a discuta progresul copiilor lor și pentru a dezvolta colaborarea între casă și școală. Acest lucru va ajuta la monitorizarea progresului și la discutarea unor probleme care ar putea avea legătură cu viața socială a elevului, cum ar fi marginalizarea, interacțiunile sociale cu colegii, comportamentul acasă și stima de sine.

Suport elevi

1. **Instituiți o cultură a incluziunii în cadrul școlii** – care poate fi dobândită prin workshop-uri și seminarii cu cadre universitare. Aceasta îi va ajuta pe profesori să înțeleagă aspecte ale incluziunii și să aplice practici incluzive care, la rândul lor, se vor constitui într-un ajutor dat elevilor pentru a învăța abilități comportamentale.
2. **Colaborați cu universitățile și organizați în comun evenimente/ formări la universitate pentru profesori și elevi.** Această practică îi va ajuta pe profesori să afle despre materiale și practici cu privire la abilități comportamentale adaptative și să le aplice elevilor.
3. **Informați profesorii în cadrul unor întâlniri ale staff-ului despre importanța înregistrării progreselor pe care le fac elevii;** de exemplu, ei pot ține evidența progresului făcut de elevi care au dificultăți de adaptare a comportamentului; intervențiile pot fi concepute luându-se în considerare nevoile elevilor.
4. **Asigurați training pentru profesori și profesori SEN de la agenții externe,** cum ar fi serviciile psihologului educațional și ale cadrelor universitare și conectați-le la modalitățile în care profesorii pot ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile adaptative.
5. **Asigurați training TIC profesorilor,** astfel încât să poată folosi tehnologia cu elevii lor. Profesorii trebuie să fie experimentați în folosirea TIC, înainte ca ei să-i inițieze pe elevi pentru dobândirea acestor abilități.

Proiecte ale școlii

1. **Folosiți ABAS-2 (Sistemul de Evaluare a Comportamentului Adaptativ/Adaptive Behaviour Assessment System) pentru evaluarea celor trei arii ale comportamentului adaptativ** (conceptual, social, practic). Aceasta va ajuta la:
 - Determinarea modului în care persoana răspunde la cerințele zilnice
 - Dezvoltarea modului de a aborda și pregăti scopurile
 - Determinarea eligibilității pentru servicii și beneficii ale asistenței sociale
 - Evaluarea persoanelor cu dizabilități intelectuale (DI), dificultăți de învățare, ADD/ADHD sau alte dizabilități
 - Evaluarea capacității adulților de a trăi independent

[Referință:

<http://www.pearsonclinical.com/psychology/products/100000449/adaptive-behavior-assessment-system-second-edition-abas-second-edition.html>

Este posibil ca anumite instrumente disponibile din punct de vedere comercial să nu fie potrivite din punct de vedere cultural pentru elevi în anumite contexte, iar adaptări sau versiuni alternative să fie mai compatibile.

Luați în considerare riscurile măsurării comportamentului adaptativ al elevului pe baza standardelor culturii majoritare, precum și riscul desconsiderării culturii proprii a elevului. Este important să creați un jurnal de consemnare a comportamentului de ansamblu al elevului, a istoricului familial, a altor probleme de sănătate, a abilităților și istoricului mediului casnic, pentru a fi conștienți de cultura proprie a elevului.

Consiliul elevilor

Acolo unde este posibil, asigurați-vă că există prevederi ulterioare pentru acei elevi, cum ar fi suport adițional în clasă în prezența unui profesor asistent.

Suport elevi

Faceți eforturi să aranjați săptămânal sau la două săptămâni întâlniri între părinți și staff pentru a discuta progresul copiilor lor și pentru a dezvolta colaborarea între casă și școală. Acest lucru va ajuta la monitorizarea progresului și la discutarea unor probleme care ar putea avea legătură cu viața socială a elevului, cum ar fi marginalizarea, interacțiunile sociale cu colegii, comportamentul acasă și stima de sine.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice

1. **Asigurați training TIC profesorilor**, astfel încât să poată folosi tehnologia cu elevii lor. Profesorii trebuie să fie experimentați în folosirea TIC înainte ca ei să-i inițieze pe elevi pentru dobândirea acestor abilități.
2. **Dotați școala cu tablete și computere**, astfel încât profesorii să poată folosi tehnologia pentru a le forma abilitățile zilnice de viață, cum ar fi mersul la magazinul alimentar.

Literatură de specialitate

Definiție: Comportamentul adaptativ este o colecție de abilități conceptuale, sociale și practice pe care toți oamenii le învață pentru a funcționa în viața zilnică (<https://aaidd.org>). Conform definiției, copii cu dizabilități intelectuale au deficiențe majore în comportamentul adaptativ. În particular, copii cu comportament adaptativ tind să aibă deficiențe în următoarele arii de abilități: **abilități conceptuale**, cum ar fi planificarea, organizarea și folosirea conceptelor abstracte; **abilități sociale**, cum ar fi comportamentul de ansamblu, sentimente despre ei înșiși, înțelegerea celorlalți, rezolvarea problemelor, influența altor oameni, respectarea regulilor și supunerea față de lege și **abilități practice** care includ administrarea casei și a problemelor personale, administrarea banilor, folosirea telefonului, mișcarea dintr-un loc în altul, menținerea stării de siguranță și a sănătății, respectarea programelor și a rutinei și menținerea unei vieți active. Aceste limitări pot lua multe forme și tind să

traverseze granițele de funcționare. Limitarea abilităților de auto-îngrijire și relațiile sociale, ca și excesele comportamentale, sunt caracteristici comune a persoanelor cu dizabilități intelectuale. Persoanele cu dizabilități intelectuale, care au nevoie de sprijin masiv, trebuie adesea să învețe abilitățile elementare de purtare de grijă, cum ar fi îmbrăcatul, mâncatul și igiena.

[Adaptat din: Heward, W. L. (2013). *Exceptional children: An introduction to special education*. Pearson College Div.]

Site-uri web și rapoarte UE

<http://aaidd.org/intellectual-disability/definition#.WBD2LS197IU>
<https://www.mentalhelp.net/articles/adaptive-behavior-life-skills/>

Referințe

Agran, M., & Hughes, C. (2006). Introduction to special issue: Self-determination re-examined: How far have we come? *Research and Practice for Persons with Severe Disabilities*, 30, 105–107.

Agran, M., Blanchard, C., Wehmeyer, M., & Hughes, C. (2002). Increasing problem-solving skills of students with developmental disabilities participating in general education. *Remedial and Special Education*, 23, 279–288.

Agran, M., King-Sears, M., Wehmeyer, M. L., & Copeland, S. R. (2003). *Teachers' guides to inclusive practices: Student-directed learning strategies*. Baltimore: Brookes.

Cannella-Malone, H. I., Fleming, C., Chung, Y. C., Wheeler, G. M., Basbagill, A. R., & Singh, A. H. (2011). Teaching daily living skills to seven individuals with severe intellectual disabilities: A comparison of video prompting to video modeling. *Journal of Positive Behavior Interventions*, 1098300710366593.

Chambers, C. R., Wehmeyer, M. L., Saito, Y., Lida, K. M., Lee, Y., & Singh, V. (2007). Self-determination: What do we know? Where do we go? *Exceptionality*, 15, 3–15.

Grossi, T. A. (1998). Using a self-operated auditory prompting system to improve the work performance of two employees with severe disabilities. *Journal of the Association for Persons with Severe Handicaps*, 23, 149–154.

Hoppey, D., & McLeskey, J. (2013). A case study of principal leadership in an effective inclusive school. *The Journal of Special Education*, 46(4), 245–256.

Mithaug, D. K., & Mithaug, D. E. (2003). Effects of teacher-directed versus student-directed instruction on self-management of young children with disabilities. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 36(1)

Taber-Doughty, T., Bouck, E. C., Tom, K., Jasper, A. D., Flanagan, S. M., & Bassette, L. (2011). Video modeling and prompting: A comparison of two strategies for teaching cooking skills to students with mild intellectual disabilities. *Education and Training in Autism and Developmental Disabilities*, 499–513.

Wehmeyer, M. L. (2006). Self-determination and individuals with severe disabilities: Reexamining meanings and misinterpretations. *Research and Practice in Severe Disabilities*, 30, 113–120.

Wehmeyer, M. L., Agran, M., Hughes, C., Martin, J., Mithaug, D. E., & Palmer, S. (2007). *Promoting self-determination in students with intellectual and developmental disabilities*. New York: Guilford.

Wehmeyer, M. L., Palmer, S. B., Agran, M., Mithaug, D. E., & Martin, J. E. (2000). Promoting causal agency: The Self-Determined Learning Model of Instruction. *Exceptional Children*, 66, 439–453.